

Irakisk Kurdistan

Jeg blev i maj 2013 inviteret til Kurdistan for at præsentere TRE (traume-stressøvelser). Jeg er rystet over, hvor voldsom og omfattende den etniske udryddelse af kurderne har været igennem årtier. I 1988 indførte Saddam Hussein offentligt "Anfal". Ordet er hentet fra koranen og signalerer, at det er en kamp mod de vantro og iflg. Saddam Hussein legal etnisk udrensning. Bl.a. blev i starten af 90'erne 4.000 landsbyer jævnet med jorden og 185.000 mennesker blev udryddet. En stor del af dem blev transporteret til ørkenen i det sydlige Iraq, hvor de blev kastet i massegrave - nogle af dem blev henrettet inden. Men massive chikaner og henrettelser startede allerede sidst i 70'erne, og 100 tusindvis blev drevet på flugt.

Med hjælp fra nogle af de soldater, der var med til at begrave kurderne i ørkenen, finder man løbende massegrave. Alle ligene identificeres og får en værdig begravelse.

Museum til minde om de 4.000 forsvundne landsbyer. Et lys for hvert af de 185.000 ofre. .

Herover: Fotos fra 1 mill. nenneskers flugt fra Saddam Husseins militær.

T.v.: Kamran, leder af den dansk/kurdiske TV-station Kurdan, prøver at finde sig selv som 12-årig.

Herunder: Én af mange gravpladser.

Jeg blev inviteret med til en officiel begravelses ceremoni, som afholdes hver gang man finder endnu en massegrav—denne gang 700 lig ud af de i alt 185.000 forsvundne kurdere fra Husseins tid. Hvert enkelt lig bliver identificeret og får en værdig begravelse.

Hver gang man finder en ny massegrav, ribbes der op i familiernes gamle sår og savn. For nogen næsten ubærligt.

I forbindelse med Anfal angreb Saddam flere landsbyer med giftgas. Her er vi i Halabja, hvor der er rejst et stort museum med masser af billeddokumentation fra angrebet. Her fortæller én af beboerne om de traumatiske oplevelser. Han blev selv transporteret ud af landsbyen i lastbilen, som ses bag ham, og i modsætningen til de øvrige på ladet, overlevede han.

Kurderne er glade og taknemmelige for, at andre interesserer sig for og er vidner til de overgreb, de har været udsat for.

Efter besøget i landsbyen inviteres vi på mad. De ser en ære i at få lov til at opvarte og give et fantastisk måltid.

De overlevende vender efterhånden tilbage til der, hvor deres landsby lå og bygger dem op igen.

TRE (traume- og stress forløsende øvelser) workshop med kvinder

Jeg fik i samarbejde med Kvinde-organisation Women's Union of Kurdistan-Zhinan fik arrangeret et par TRE-workshops. Virkningen af øvelserne var ikke til at tage fejl af: stort set alle havde efterfølgende været trætte og kunne sove, (hvilket for dem, som for næsten alle andre traumatiserede mennesker, er et problem). Flere havde haft rygmerter, som de havde døjet med i mange år. De forsvandt bare efter første gang, de lavede øvelserne. Alle mærkede en ro, som de ikke havde mærket i mange år.

T.v.: møde med præsidentfrue om projektet.

Herunder: interview med den statslige TV-station.

TRE-øvelserne var så virkningsfulde, at der er stor interesse for, at metoden bliver udbredt i Kurdistan. Min vision er, at starte et stort projekt, hvor lokale kvinder uddannes, så de selv kan lære metoden fra sig, og vi således får den udbredt til hele landet. Derfor forsøger jeg sammen med andre interesserede kurdere og i samarbejde med Susanne Andrés, at få regeringen med på at starte projektet.

Jeg mener, det er vigtigt at tage fat i netop kvinderne, dels fordi ide som oftest bliver overladt til sig selv med deres

oplevelser, og fordi det især er dem, der tager sig af børnene. Når mødre får bearbejdet deres traumer, vil der være mindre risiko for, at børnene påvirkes af fortiden og traumatiseres sekundært.

På trods af den barske fortid, er der overskud til picnic og familiehygge, og vi blev inviteret med.

Magen til gæstfrihed skal man lede længe efter.

- De giver sig tid til familien.....

- Kurderne har stor respekt for de ældre—også kvinderne

- og gæsterne får et fyrsteligt måltid, som bliver tilberedt hele dagen.

